



Mijn erfenis

31/03/2021 (V-1) Samenvatting van posten

Archief Philip Staal

Copyright © 2021 Philip Staal.

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende.

INDEX

1. [Tekortkomingen in het naoorlogse rechtsherstel.](#)
2. [Onderzoek of politiek pamflet?](#)
3. [De ultieme verdwijntruc.](#)
4. [Onroerende goederen – één voorbeeld van onrechtmatigheid.](#)
5. [De splinter in andermans oog.](#)
6. [De waarheid moet worden aanvaard, uit welke bron zij ook voortkomt.](#)
7. [Een 'bewonderenswaardig voorbeeld' en een trotse dochter.](#)
8. [Interview met Philip Staal.](#)

Auteurs Pagina Philip Staal, 13 september 2020

Tekortkomingen in het naoorlogse rechtsherstel in Nederland

Gedurende de afgelopen weken hebben wij diverse elementen aan de kaak gesteld met betrekking tot het beschamende onrecht dat de Joodse oorlogswezen is aangedaan. Vorige week bezigden wij de uitspraak “Het is erger dan je denkt, zelfs als je denkt dat het niet erger kan...”. Welnu, het kán erger en het wás erger.

De oorlogswezen raakten niet alleen, tijdens de Tweede Wereldoorlog, hun ouders en vele andere familieleden kwijt, maar na de oorlog werden ze ook nog eens systematisch beroofd met medeweten en medewerking van de Nederlandse overheid, banken, verzekeraars en effectenhandelaren! Hun eigen landgenoten, mensen die zij hadden moeten kunnen vertrouwen. De voogden van de wezen verkochten veelal het aanwezige onroerend goed. Op de eindafrekeningen was vervolgens –logischerwijs– geen onroerend goed meer te zien, maar ook de opbrengst van dit onroerend goed was spoorloos verdwenen...

Philip Staal doet al jaren onderzoek naar deze misdadige handelingen en kan dit alles met bewijzen staven. Dat doet hij dan ook in zijn boeken ‘Mijn Erfenis’ en ‘Roestvrij Staal’.

Ter illustratie treft u hieronder teksten van zijn hand aan:

“De moord op de Joden tijdens de Sjoa is de grootste tragedie die het Joodse volk ooit heeft getroffen. De nazi's wilden hen vernietigen als de definitieve oplossing van *het Joodse vraagstuk*. De Joden moesten verdwijnen, maar niet hun bezittingen.

De roof van de Joden was volledig en betrof burgers, verenigingen en bedrijven waarin de Joden een belangrijke rol speelden.

Een bekend oorlogsfenomeen dat eeuwen lang werd aanvaard is: het roven van de verslagenen door de huurlingen van de overwinnaars. In 1907 vond een belangrijke wijziging plaats van de wetten en gebruiken van oorlog op land (Laws and Customs of War on Land: LCWL), geïntroduceerd met de eerste Vredesconferentie van Den Haag in 1899. De verandering in de LCWL werd mede ondertekend door Duitsland en was geldig tijdens de Tweede Wereldoorlog. De roof van de Joden door de Duitse bezetter vond daarom niet plaats met geweld maar door middel van een reeks voorschriften. In feite werd door deze verordeningen de Joodse bevolking in Europa vogelvrij verklaard.

Het naoorlogse rechtsherstel was gebaseerd op Koninklijke besluiten die door de Nederlandse regering in ballingschap waren opgesteld. Het belangrijkste doel van deze decreten was zo snel mogelijk terug te keren tot het normale vermogens- en rechtsverkeer. De rehabilitatie van de Joodse slachtoffers van de Duitse terreur had in dit kader niet de hoogste prioriteit. Als onder alle omstandigheden aan het rechtsherstel voorrang werd gegeven zou het rechtsverkeer, naar de mening van de toenmalige beleidsmakers, enorm worden vertraagd. De Nederlandse regering voelde zich niet verantwoordelijk voor de acties van de bezetter.

Niet alleen tijdens de oorlog, maar ook ná de oorlog zijn er miljoenen euro's verdwenen, geld dat de Joodse oorlogsslachtoffers, waaronder de oorlogswezen, rechtmatig toekomt. Na de oorlog waren veel Joodse kinderen hun ouders kwijt. De Joden moesten vechten om hun materiële bezittingen terug te krijgen, maar de meest bittere en emotionele strijd werd gevoerd om hun kinderen terug te brengen in een Joods milieu.

In het jaar 2000 heeft de Nederlandse Overheid, Verzekeraars, Banken en de Vereniging voor de Effectenhandel –na langdurige onderhandelingen met de Joodse organisaties– hun morele aanspraken erkend en een forfaitair bedrag van 347 miljoen euro ter beschikking gesteld aan de Nederlands-Joodse gemeenschap, als erkenning van geconstateerde tekortkomingen in het naoorlogse rechtsherstel en het overheidshandelen. Dit

restitutiebedrag is beter bekend onder de naam MAROR-gelden. MAROR betekent bitterkruid (mierikswortel in het Hebreeuws) maar staat ook voor Morele Aansprakelijkheid Roof en Rechtsherstel.

In de zomer van 1995 werd de kwestie van het Joods bezit plotseling van belang in de media en politiek. In vervolg op deze internationale discussies werd in maart 1997 de Contactgroep Tegoeden Tweede Wereldoorlog (Commissie-Van Kemenade) tot een onderzoek naar het naoorlogse rechtsherstel ingesteld. De commissie kreeg van de minister van Financiën de opdracht het onderzoek naar oorlogstegoeden kritisch te volgen.

Vrijwel alle financiële instellingen in Nederland werden onderzocht. Begin 2000 kwamen de conclusies en aanbevelingen van de Commissie-Van Kemenade beschikbaar voor het grote publiek.

Als één van de ondertekenaars van de overeenkomst tussen de banken, de Amsterdamse beurs en de Joodse organisaties –waarin medio 2000 de teruggave van Joodse oorlogstegoeden werd geregeld– kwam ik in die periode tot het besef dat er door niemand ooit was gekeken naar het vermogensbeheer van de minderjarige Joodse oorlogswezen. Tot mijn verbazing en teleurstelling ontdekte ik dat Joodse organisaties zoals de voorgedijinstelling *Le-Ezrath Ha-Jeled (Het kind ter Hulpe)* en het *Joodse Begrafeniswezen (JBW)*, niet werden onderzocht.

- ✓ De Commissie-Van Kemenade heeft geen toegang gekregen tot de archieven van het JBW. De vereniging weigerde medewerking te verlenen aan onderzoek in haar archieven. De vereniging gaf ook geen antwoord op schriftelijke vragen betreffende verzekeringen van familieleden van oorlogsslachtoffers.
- ✓ Vanuit het Centraal Joods Overleg (CJO) is er bewust niet op aangedrongen dat de Commissie-Van Kemenade, die immers het hele rechtsherstel tegen het licht zou houden, ook de zaak van de Joodse oorlogswezen zou onderzoeken.

Ik besloot zelf te onderzoeken wat er met de nalatenschappen van mijn ouders, grootouders en andere vermoorde familieleden van mij en van andere oorlogswezen is gebeurd. Hoe is het mogelijk dat vijfenzeventig jaar na de Tweede Wereldoorlog de strijd van de oorlogswezen voor een onafhankelijk onderzoek naar het vermogensbeheer van hun erfenis zo ongelijk is en zo grimmig en moeizaam verloopt? In mijn boeken *Roestvrijstaal* (2008), *Settling the Account* (2015) en *Mijn erfenis* (2016) wordt het antwoord op die vraag gezocht in de fundamentele verschillen van inzicht over de aard en de wenselijkheid van een dergelijk onderzoek aan weerskanten van het strijdtoneel.

Is de Joodse gemeenschap bang het eigen functioneren kritisch te beschouwen?

Niemand heeft ooit gekeken naar het vermogensbeheer van de 1.363 Joodse weeskinderen door hun voogden. Reden dat ik besloot om zelf te onderzoeken en antwoord te vinden op de volgende drie vragen:

1. Hebben de voogden van de Joodse oorlogswezen hun volledige nalatenschappen ontvangen?
2. Hebben de voogden het vermogen van de weeskinderen goed beheerd?
3. Hebben de oorlogswezen hun volledige erfenis ontvangen bij het bereiken van hun meerderjarige leeftijd?

Het antwoord op de bovenvermelde vragen is negatief. Wordt vervolgt...



Onderzoek of politiek pamflet?

Uit 'Mijn erfenis' van Philip Staal

Archief Philip Staal



Amper twee weken na de aankondiging van de aanstaande publicatie van Philips' boek *Roestvrijstaal* (we schrijven dan november 2008) maakt JMW, via een persbericht, de resultaten van de twee door hun aangestelde onderzoekers – dr. Johan Joor en drs. Frits Hoek – bekend. Jammer genoeg blijft tot publicatie van hun rapport *Rekenschap* begin 2009, de opdracht en de onderzoeksvraag geheim. JMW vond het schijnbaar wenselijk, dat de vraagstelling zo lang mogelijk onbekend bleef bij zijn achterban en de oorlogswezen. Via het Algemeen Nederlands Persbureau laat JMW weten:

“Historisch en financieel wetenschappelijk onderzoek, uitgevoerd in de laatste twee jaar, heeft uitgewezen dat het vermogensbeheer van Joodse oorlogswezen, vallend onder de Gefusioneerde Instellingen voor Joodse Kinderbescherming, naar behoren is geweest en zich positief onderscheidt van het destijds geldende overheidsbeleid. Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat er misbruik is gemaakt van vermogens van Joodse minderjarige oorlogswezen.”

Waar Philip voor vreesde, jaren eerder al voorspelde en schreef in zijn boek *Roestvrijstaal*, gebeurt. De waarheid wordt plechtig begraven en is hooguit een zorg voor later wanneer ontkennen geen zin meer heeft. JMW blikte tevreden terug. JMW heeft zich ontfermd over het miljoenenkapitaal van de voorgedijinstellingen, waarmee hun continuïteit is gewaarborgd.

In mei 2003 heeft Philip een gesprek met MAROR-directeur Robby Israel. Menno Paktor, destijds penningmeester van JMW, mengt zich in het gesprek en vraagt hem:

“Philip, hoe hebben jullie de MAROR-gelden geïnvesteerd?”

Philip antwoordt: “Jaren geleden, met de oprichting van MAROR toen deze vraag zich voordeed, zijn we tot de conclusie gekomen dat voor ons *schatkistbankieren* de beste oplossing is. We hebben deze mogelijkheid, omdat rechtspersonen met een wettelijke taak van deze manier van bankieren gebruik kunnen maken. Daarbij lopen, zoals je weet, de geldstromen via het Rijk. Het grote voordeel van deze vorm van bankieren is dat we risicoarm en tegen gunstige voorwaarden beleggen. De met de overheid overeengekomen rente is hoger dan de commerciële banken bereid zijn te betalen.”

“Wij hebben onze gelden belegd in effecten”, reageert Menno enthousiast. “En hebben in korte tijd het vermogen van JMW bijna verdubbeld.”

“Dan ben jij onverantwoordelijk bezig. Als effecten snel stijgen dan heb je speculatief geïnvesteerd en dat brengt grote risico's met zich mee. Bijna altijd eindigt dat in kapitaalvernietiging. Dat mag je doen met je privébezittingen. Gemeenschapsgelden moeten veilig beheerd worden.”

Uit het vermogensoverzicht van JMW blijkt dat de effectenportefeuille in het jaar 2003 met bijna één miljoen euro is verminderd. Het grote verlies is niet, althans niet zichtbaar, in het vermogensoverzicht opgenomen. Het totale vermogen van de stichting is zelfs met meer dan één miljoen euro verminderd. Dit is het resultaat van JMW's onverantwoordelijk beleggingsgedrag!

In ieder geval betekent dit wel dat de verwachting voor 2004 is dat de netto-opbrengsten, bestaande uit rente en dividendinkomsten, nog verder zullen dalen. Het resultaat van dit alles is, zoals Menno Paktor in zijn voorwoord van [jaarrekening 2003](#) (pagina 2) schrijft, dat de continuïteit van JMW in

gevaar is. De enige mogelijkheid om de continuïteit van JMW te waarborgen is een eenmalige investering. Maar JMW heeft hiervoor niet de benodigde middelen. Geen probleem moeten Menno en Harry van den Bergh, destijds voorzitter JMW, gedacht hebben: we hebben het beheer over de vermogens van de Voogdij-instellingen en ontfermen ons hierover door met ze te fuseren.

Om de continuïteit van JMW te waarborgen is het dus van cruciaal belang dat zij met de voogdijinstellingen fuseren. Om dit te garanderen heeft JMW zich op de wet van verjaring beroepen.

Betalen de oorlogswezen dan voor de zoveelste keer de prijs voor het onzorgvuldige gedrag bij het beheren van hun vermogens? Het wordt steeds duidelijker dat dit miljoenenkapitaal toebehoort aan de oorlogswezen. Het is nu ook duidelijk, daar JMW zich beroept op verjaring tijdens de rechtszaak Staal vs. JMW – aangespannen door de gebr. Staal om de fusie van JMW met de voogdijinstellingen tegen te houden – dat JMW niet wil dat de burgerlijke rechter zich hierover uitsprekt.

Ruim twintig jaar vecht Philip voor het initiëren van een wetenschappelijk onderzoek naar het vermogensbeheer van de oorlogswezen. Joods Maatschappelijk Werk (JMW), samen met de nabestaanden van de voormalige Regenten van de Joodse voogdijinstellingen, spaarden moeite noch kosten hun ‘waarheid’ te bewijzen. De wetenschappelijke waarheid moest, by hook or by crook, onder de pet blijven.

Prof. Dr. Arnold Heertje, destijds emeritus-hoogleraar in de geschiedenis van de economie, is bereid om het complete en behoorlijk lijvige rapport van Hoek en Joor door te nemen. Hij schrijft in [zijn rapportage](#) onder meer:

“Ik heb met verbijstering kennisgenomen van de rapporten over de Joodse wezen van Hoek en Joor en van de conclusie van de begeleidingscommissie. De conclusie wekt de suggestie van goed beheer, maar wie de tekst zorgvuldig leest, ziet dat deze suggestie onjuist is.”

In het Nieuw Israëlitisch Weekblad ([2 januari 2009](#)) reageren Joor en Hoek op de trammelant die hun rapport ‘Rekenschap’ veroorzaakt. Wederom klimt Heertje in de pen. Hij [schrijft op 21 januari 2009](#) – onder meer – aan Joor:

“Natuurlijk hebben de betrokkenen ‘weloverwogen besloten de archieven te vernietigen’. Uw krampachtige verdediging tegen beter weten in, brengt geen afronding van de gerezen kwestie met zich doch is veeleer aanleiding tot verder onderzoek door historici van niveau.

Dit klemt des te meer nu u zogenaamd vanwege de vraagstelling hebt geweigerd de wezen zelf te horen. U moet toch zelf inzien dat onder die omstandigheden niet langer sprake is van een serieus, wetenschappelijk onderzoek, nu u de direct betrokkenen niet in het onderzoek betreft. Veeleer is sprake van een politiek pamflet.”

En:

“Inmiddels is het boek van Philip Staal verschenen, getiteld: *Roestvrijstaal*. Wie kennis neemt van deze gedetailleerde en aan de hand van documenten verantwoorde studie kan niet anders dan tot de conclusie komen dat de Joodse oorlogswezen door Joodse instellingen zijn beroofd van delen van hun vermogen en dat JMW justitie bewust valselijk heeft voorgelicht om deze onverkwikkelijke feiten in nevelen te hullen. In dit opzicht herhaalt de geschiedenis zich. Zowel uw pseudo-onderzoek als het boek van Philip Staal zijn voldoende aanleiding het pleidooi voor een wetenschappelijk verantwoorde studie over dit onderwerp te ondersteunen. Vrijwel zeker zullen de resultaten uiterst pijnlijk zijn voor de bestuurders van weleer en hun nakomelingen. Er staat voor de Joodse gemeenschap geen andere weg open dan door deze zure appel heen te bijten, nu de waarheidsvinding in het geding is.”





Bewindvoerders hebben als taak zorgvuldig te letten op het bezit van mensen die dat, om welke reden dan ook, zelf niet kunnen. Een vertrouwensfunctie dus, althans zo zou het moeten zijn.

In de kwestie rondom de bezittingen van 'afwezigen', benoemde Het Nederlands Beheers Instituut (NBI) destijds bewindvoerders. De term 'afwezigen' werd na de oorlog gebruikt voor gedeporteerde, niet teruggekeerde Joden.

De in de oorlog opengevallen nalatenschappen van afwezigen konden pas na de daarvoor speciaal uitgevaardigde wet van 11 juni 1949 –betreffende het vaststellen van de overlijdensdatum– worden afgewikkeld. De ouders van oorlogswezen waren derhalve tot juni 1949 afwezigen en daarom benoemde het NBI voor hen een bewindvoerder.

Het merendeel van de bewindvoeringen -onder toezicht oog van het NBI- heeft zich daarom uitgestrekt over de periode van 1945 tot 1951. Daarna nam het aantal bewindvoeringen, onder toezicht van het NBI, snel af. De overdracht van deze vermogens aan de rechthebbenden –in geval van oorlogswezen waren dit hun voogden– heeft dan ook voor het overgrote deel plaatsgevonden tot 1951. Begin 1959 waren alle geschillen afgewerkt en werd de Afdeling Onroerende Goederen van de Raad voor het Rechtsherstel opgeheven.

Uit bovenstaande kan worden geconcludeerd dat, voor het overgrote deel van de gevallen, de oorspronkelijke eigenaren van onroerende goederen niet in hun rechten waren hersteld ten tijde van de overdracht van hun vermogen.

In de verantwoording van de bewindvoerders, aangesteld door het NBI, komen dan ook, in het merendeel van de gevallen, geen onroerende goederen voor. In het vermogensoverzicht, opgesteld door de voogdijinstelling per datum van overdracht door het NBI, worden dus ook in het merendeel van de gevallen geen onroerende goederen gemeld.

Volwassen oorlogsslachtoffers van de Sjoa wisten en/of hadden documenten betreffende hun vermogen, inclusief onroerende goederen. Minderjarige oorlogswezen daarentegen hebben geen flauwe notie van geldzaken. De oorlogswezen wisten niet beter dan dat hun ouders arm waren. De voogd/voogdijinstelling van de oorlogswees regelde hun financiële zaken!

De accountants, notarissen en advocaten, in dienst van de naoorlogse voogdijinstellingen, wisten/hadden kunnen weten wie van hun pupillen vermogend waren. Bovendien hadden zij kennis (kunnen hebben) waar hun vermogen te vinden was. Deze professionals, waarvan sommigen ook bestuurslid van de Joodse voogdijinstellingen waren, kenden elkaar al vele jaren heel goed uit de vooroorlogse jaren, gedurende de Sjoa, alsmede uit de naoorlogse periode. Tijdens de Sjoa waren sommigen van hen werkzaam op de financiële afdeling van 'De Joodse Raad van Amsterdam'. Een paar van deze professionals hebben een beslissende rol gespeeld in alle drie hierboven vermelde periodes.

Door het ontstane vacuüm –afhandeling van onroerende goederen gedurende de jaren 1951 tot 1959– is het eenvoudig, en daardoor verleidelijk, de inkomens uit huur en/of verkoop van onroerende goederen van de oorlogswezen te laten 'verdwijnen'.

Het is de ultieme verdwijntruc!

Philip Staal deed ook daar uitgebreid onderzoek naar en kwam tot de conclusie dat het gaat om 1363 oorlogswezen die nog steeds niet/niet volledig in hun rechten zijn hersteld. Het wordt hoog tijd dat óók de organisaties JBW en JMW de vermogens- en rechtsopvolger van de Joodse voogdijinstellingen, eindelijk hun archieven openen voor het publiek.

Men moet ongetwijfeld gedacht hebben als Max Duitscher en Gerard Polak (gedurende de naoorlogse jaren een van de accountants respectievelijk voorzitter van de Joodse voogdijinstellingen), die Philip, tijdens een bespreking van zijn conceptrapport 'Be-Ezrath Ha-Jeled' op 7 april 2003, persoonlijk hebben meegedeeld:

'Philip, je hebt een indrukwekkend rapport geschreven. Dit moet je honderden uren aan tijd hebben gekost... Ik kan je dit zeggen: Zonde van je tijd. Je zult nooit vinden wat er precies is gebeurd... Indien je jouw tijd en kennis besteed aan productief werk, zal dat veel meer opleveren.'

Gerard Polak knikte slechts en zei: *'Ik ben het met Duitscher eens.'*

Geen haan die er naar kraait.

Men had echter niet gerekend op Philip Staal en zijn boek 'Mijn erfenis'.

"Wie kennis neemt van deze gedetailleerde, en aan de hand van documenten verantwoorde, studie kan niet anders dan tot de conclusie komen dat de Joodse oorlogswezen door Joodse instellingen zijn beroofd van (delen van) hun vermogen en dat JMW Justitie bewust valselijk heeft voorgelicht om deze onverkwikkelijke feiten in nevelen te hullen." (bron: [mailbericht van Arnold Heertje](#) d.d. 21 januari 2009 naar aanleiding van een discussie via het NIW).

Het bovenstaande is afkomstig uit '[Mijn erfenis](#)' van Philip Staal. Uitgegeven door Eburon onder ISNB 9789463011020 - <https://eburon.nl/product/mijn-erfenis/>



Onroerende goederen, één voorbeeld van Onrechtmatigheid



Ja, u leest het goed: één voorbeeld; één van de velen. Wij delen vandaag met u het verhaal van Siegfried Pront.

Van oorlogswees Siegfried (Shalom) Pront zijn er twee notariële akten van verkoop gevonden waaruit blijkt dat zijn voogd, Le-Ezrath Ha-Jeled, in 1953 toestemming gaf vier panden (drie in Amsterdam en één in Groningen) te verkopen. De panden waren eigendom van zijn, in Sobibor vermoorde, grootouders. Siegfried Pront had recht op één achtste deel hiervan. Op de eindafrekening van Siegfried Pront van 14 maart 1956, zijn 21e verjaardag, staan echter geen opbrengsten uit verkoop van onroerende goederen.

Overigens was verkoop van deze vier panden noodzakelijk, omdat in deze boedel vier minderjarige erfgenamen voorkomen. Drie van die minderjarigen werden vertegenwoordigd door hun voogdijinstelling, de vierde door zijn moeder. Als lasthebber van twee van de minderjarigen, Siegfried en Ingfried Pront, trad hun voogd Le-Ezrath Ha-Jeled op. Voor wat betreft de verkoop van deze vier panden was er dan ook geen sprake van onjuist handelen van de voogd. Deze onverdeelde boedel moest immers verdeeld worden. Tot zover ging het goed. De opbrengst uit de verkoop moest echter wél op de vermogensopstelling van de oorlogswees te zien zijn en dát was dus niet het geval.

Siegfried Pront overhandigde, begin deze eeuw, het vermogensoverzicht en de akten van verkoop en koop van de panden, ter bestudering aan Philip. Siegfried Pront en zijn broer worden in deze akte ieder voor één achtste deel van de opbrengst uit de verkoop gerechtigd. De vier panden werden verkocht voor een totaal van 43.550 gulden.

De drie Amsterdamse panden werden verkocht, zoals gebruikelijk destijds op de huizenveiling in Amsterdam, bij opbod en afslag (mijnen). Een van deze percelen werd bij opbod geveild. Het hoogste bod, 3.700 gulden, was van makelaar J. Springveld. Daarna werd dit pand in afslag gebracht en door Simon Godschalk Engelsman Junior voor de koop som van 5.200 gulden gemijnd. Makelaar Engelsman verklaarde dit perceel te hebben gekocht ten behoeve van B.F. Martini, die op zijn beurt verklaarde de koop voor het bedrag van 5.200 gulden te accepteren. In luttele minuten werd door bemiddeling van makelaar Engelsman, destijds bestuurslid van de Joodse voogdijinstellingen, dit perceel verkocht met ruim veertig procent winst!

De [vermogensopstelling](#) van Siegfried Pront is van 14 maart 1956, terwijl de panden in [Amsterdam](#) en [Groningen](#) al begin 1953 werden verkocht. Hoe is het mogelijk dat op de door de Le-Ezrath Ha-Jeled (Joodse voogdijinstellingen) opgestelde vermogensoverzicht van Pront, de opbrengst van deze panden niet voorkomen? Immers:

- De akte van verkoop van de drie panden in Amsterdam is door notaris Jakob van Hasselt op 19 januari 1953 gepasseerd. [Van Hasselt](#) was destijds de penningmeester van Le-Ezrath Ha-Jeled.
- Makelaar [Simon Godschalk Engelsman](#) was destijds bestuurslid van de voogdijinstelling Le-Ezrath Ha-Jeled.
- Le-Ezrath Ha-Jeled, de voogd van de broeders Pront, heeft destijds toestemming gegeven de vier panden te verkopen.

Wie heeft het gedeelte van de opbrengst, dat bestemd was voor de broeders Pront, ontvangen?

Hans Vuijsje, destijds algemeen directeur/bestuurder van JMW (de vermogensopvolger van de Joodse voogdijinstellingen), gaf hierop als antwoord: *“Die staan op de eindafrekening van Pront als onverdeelde boedel.”*

Zou Vuijsje niet weten dat onroerend goed, per definitie, verdeeld wordt in de akte van verkoop?

Wij hebben hier wéér te maken met de eerder genoemde '[De verdwijntruc](#)'!

Zie voor meer verhalen, onderzoeken en bewijzen *Mijn Erfenis* van Philip Staal. Dit boek is onder andere [hier](#) te bestellen.





De overgrote meerderheid van de oorlogsveteranen zijn, vijftien jaar na de oorlog, nog altijd niet/niet volledig in hun rechten hersteld.

Onderhandelingen met de voogdijinstellingen waren onmogelijk omdat in 2005 de Joodse voogdijinstellingen verdwenen. Joods Maatschappelijk Werk (JMW) beroept

zich in haar [verweerschrift](#) van 14 september 2004 op verjaring van de vordering van Philip en zijn broer, in de aangespannen rechtszaak om de fusie van de voogdijinstellingen met JMW te voorkomen. Voorzitter Van den Bergh motiveert het besluit van JMW in het [gespreksverslag](#) van 1 november 2004:

‘De Fusiepartners zullen niet nalaten zich te beroepen op de verjaringstermijn, mede gelet op het algemene belang van de continuïteit van JMW.’

Joods Maatschappelijk Werk heeft zich beroepen op verjaring om door middel van een fusie met de voogdijinstellingen, zich te ontfemen over het resterende miljoenenkapitaal van de voogdijinstellingen. JMW moest kiezen tussen faillissement en verlies van eer. Door hun keuze is het duidelijk dat ze materiële waarde boven moreel erfgoed gradeert.

Het is interessant, en voor Philip als één van de Joodse onderhandelaars pijnlijk, dat JMW een beroep doet op verjaring in de rechtszaak die Philip en zijn broer, uit naam van alle Joodse oorlogsveteranen, tegen de Fusiepartners hebben aangespannen. JMW heeft daarvoor ongetwijfeld goede redenen. Maar het blijft toch merkwaardig aangezien deze stichting zich tegenover derden altijd op het standpunt stelt dat het moreel verwerpelijk is zich in kwesties over de Tweede Wereldoorlog te beroepen op verjaring.

Daarentegen, in de eerste gesprekken met de Joodse organisaties deelde de Overheid, Verzekeraars, Banken en de Vereniging van de Effectenhandelaren, mede dat ze uit coulance afziet van een beroep op verjaring. Begin dit jaar heeft de Nederlandse Spoorwegen dit standpunt overgenomen en ziet af van een beroep op verjaring.

Ausgerechnet JMW, de sociale stichting die haar bestaansrecht te danken heeft aan de trauma's van de Sjoa, beroept zich op verjaring van tegoeden uit de Tweede Wereldoorlog!

Zien ze dan alleen de splinter in andermans oog, maar niet de balk in dat van henzelf?



De waarheid moet worden aanvaard, uit welke bron zij ook voortkomt



Met deze uitspraak van Maimonides, een rabbijn, filosoof en arts uit de twaalfde eeuw, vragen wij dit keer aandacht voor het feit dat Hans Vuijsje, voormalig directeur en bestuurder van JMW, het destijds meer betreunde dat hij Philip Staal gelijk moest geven dan dat de Joodse voogdijinstellingen het vermogen van de oorlogswezen ondeugdelijk hadden beheerd.

In [Mijn Erfenis](#) valt daar in het hoofdstuk 'Verwachting, Hoop en Teleurstelling' (vanaf p-408) –onder meer- het volgende over te lezen:

“Voor JMW bestond er geen twijfel: de vermogens van de Joodse oorlogswezen waren goed beheerd. Dat was gewoon zo. Wat JMW betrof was een wetenschappelijk onderzoek overbodig. Waarschijnlijk verwachtte JMW dat Verhey's eindrapport, net zoals haar drie tussentijdse rapporten, die 'wetenschap' zou bevestigen.

Op de dag van publicatie van Kind van de rekening publiceerde JMW een uitgebreide reactie, waarin afstand werd genomen van het onderzoek. Gaf dit niet te denken? De onderzoekster Verhey schreef in alle drie de tussentijdse rapporten: 'Er zijn geen aanwijzingen gevonden waaruit onregelmatigheden bij het beheer, de administratie en de uitkeringen van de vermogens van de pupillen blijken.' Op deze rapporten reageert Vuijsje in kranten, [advertenties](#) en tijdens de rechtszaak (Staal vs. JMW): 'De onafhankelijkheid, integriteit en deskundigheid van beide onderzoekers zijn onomstreden.'

Maar op 21 april 2005 neemt [Vuijsje afstand van Verhey's nieuwe bevindingen](#) en schrijft hij dat ze haar wetenschappelijke objectiviteit heeft verloren. Iedereen kan, mag en moet in sommige gevallen zijn mening veranderen. Men moet dan wel de consequenties van deze verandering aanvaarden. Iets wat JMW weigerde te doen. In het [verweerschrift van 10 maart 2005](#) en ook tijdens de rechtszitting van 24 maart 2005 gebruikte JMW nog steeds Verhey's tussentijdse rapporten. Terwijl JMW er toen al

van op de hoogte was dat Verhey haar eindconclusies over de Joodse voogdijinstellingen volkomen had veranderd. JMW verzwegen tijdens de rechtszitting de waarheid en lichtte justitie bewust valselijk voor.

Jammer genoeg ontving ik pas na de rechtszitting [JMW's memo](#). Uit deze memo werd mij duidelijk dat het eindrapport van Elma Verhey een volstrekt ander licht op het gevoerde beheer van de voogdijinstellingen wierp dan haar drie tussentijdse rapportages. [Verhey's rapportage](#) van 22 oktober 2002 gebruikte JMW -in Staal vs. JMW- als een van de belangrijke pijlers in de discussie tussen partijen om aan te tonen dat grondig onderzoek van de zijde van JMW geen onjuistheden in het vermogensbeheer van de Joodse oorlogswezen aan het licht had gebracht. Ik meende daarom dat de onthullingen in 'Kind van de rekening' van het grootste belang waren voor de Ondernemingskamer om een juist standpunt in te kunnen nemen. Daarom wilde ik de genoemde memo en het artikel '[Ophef JMW](#)' over 'bevooroordeeld boek', gepubliceerd in Trouw, onder de aandacht van de rechter brengen. Maar de tussen advocaten geldende gedragsregels verbieden het om na de sluiting van de behandeling van een zaak nog brieven en/of andere stukken aan het Gerechtshof toe te zenden zonder toestemming van de wederpartij. Onze advocaat Oosterveen wendde zich daarom tot de advocaat van JMW met het [verzoek toestemming](#) te verlenen de onderhavige stukken aan de Ondernemingskamer te zenden. Om te wijzen op de discrepantie tussen de inhoud van Verhey's binnenkort te verschijnen boek en haar rapport zoals gebruikt door JMW in hun verweerschrift en tijdens de mondelinge behandeling van de zaak. En door erop te wijzen dat JMW al ruim voor de mondelinge behandeling en zelfs al voor het indienen van hun verweerschrift op de hoogte was van de inhoud van Elma Verhey's eindrapport.

Dezelfde dag nog ontvangen wij een [negatief antwoord](#) van JMW's advocatenkantoor De Brauw Blackstone Westbroek:

Artikel 15 lid 2 van de Gedragsregels bepaalt dat het, nadat om een uitspraak is gevraagd, een advocaat niet geoorloofd is zich zonder toestemming van de wederpartij tot de rechter te wenden. De Fusiepartners (JMW) zien geen enkele reden om die toestemming in dit geval te geven. Het is dan ook niet toegestaan thans nog producties in het geding te brengen.

De Ondernemingskamer kan dus geen rekening houden met de door JMW opzettelijk verzwegen informatie. Op 26 juli 2005 bekrachtigt de Ondernemingskamer van het Gerechtshof Amsterdam de beschikking van de rechtbank. Verder procederen heeft weinig zin. De fusie kon doorgaan en de Joodse voogdijinstellingen verdwijnen. Hun gezamenlijk vermogen van circa acht miljoen euro gaat naar de Stichting JMW.

Ik vraag me af waarom Verhey niet aanwezig was tijdens de behandeling van de rechtszaak en het hoger beroep. Vier jaar had ze het vermogensbeheer van oorlogswezen onderzocht. Haar bevindingen zoals neergelegd in de tussentijdse rapporten waren de belangrijkste pijlers die JMW in de rechtszaak gebruikte om aan te tonen dat grondig onderzoek van de zijde van JMW geen onjuistheden in het vermogensbeheer aan het licht had gebracht. Tegen het einde van haar onderzoek was haar opvatting hierover volledig gewijzigd. Een journalist moet toch belangstelling hebben voor het oordeel van een rechter in een zaak, die ze zelf had onderzocht?



Een 'bewonderenswaardig voorbeeld' en een trotse dochter

Op 27 januari jl. plaatste Sharona Kaufman-Staal, de dochter van Philip Staal, een fraai bericht op Facebook. De oorspronkelijke tekst was in het Hebreeuws. Onderstaand bieden wij u de Nederlandse vertaling.

Op 27 januari 2021 was het de Internationale Herdenkingsdag van de Shoah. Als we het woord Shoah of Holocaust horen, denken we aan de verschrikkingen van de oorlog en verschijnen er automatisch horrorfilms waar de meeste mensen niet aan willen denken en waarvan zij zich geen voorstelling kunnen maken.

Iedereen die mij kent, weet dat ik verbonden ben met de wereld van energieën en emoties. Ik ben van mening dat geld ook een soort energie is. Meteen na de Shoah en zelfs nu, ruim vijfenzeventig jaar na de 'bevrijding', zijn de Nederlandse Joden nog steeds niet volledig in hun rechten hersteld. Het is waar en gebruikelijk om te zeggen 'het is alleen maar geld en verzoening en gezondheid is het belangrijkste'. Maar stel je de realiteit voor, waar een jong stel werkte, eigendommen en spaargeld voor hun kinderen verzamelde, een huis, geld voor school of eenvoudige dingen zoals eten. Stel je een ring of parelketting voor die van grootmoeder op dochter is overgegaan en voorbestemd is om aan haar kleindochter te geven. Het is nu niet langer alleen maar materiele waarde. Het zijn jaren van werk, van nadenken over de toekomst, van het plannen van vreugde en geluuksmomenten met hun kinderen. Het bezit van de ring, het spaargeld dat bedoeld is voor een bar mitswa, enzovoort, vertegenwoordigt niet alleen materiële waarde. Deze voorwerpen vertegenwoordigen, zeker voor de overlevenden van de Shoah en hun nazaten, een ongekende emotionele waarde. Deze voorwerpen waren een deel van het leven van hun vermoorde dierbaren, een deel van wie ze waren.

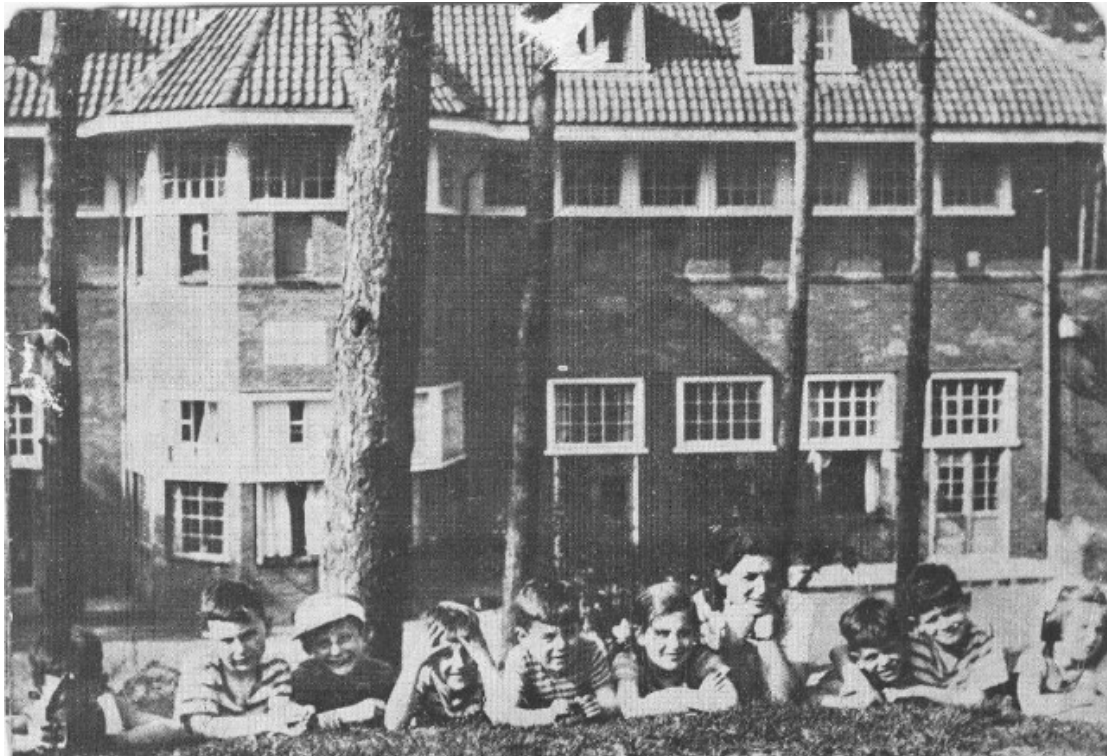
Het plan van de nazi's was om het Joodse volk te vervolgen en daarna uit te roeien. De Joden moesten 'verdwijnen', maar niet hun bezittingen. Alvorens de Joden te vermoorden zorgde de Duitse bezetter er dan ook voor eerst hun bezittingen in handen te krijgen. Met medewerking van de Nederlandse regering in ballingschap, de ambtenaren, financiële instituten en andere 'vriendelijke' Nederlandse burgers, werden de Joden eerst systematisch van al haar aardse bezit beroofd. Ja, u leest het goed: Nederlandse burgers waren niet allemaal puur. Voor zeven en een halve gulden (1943) per hoofd waren teveel mensen bereid, om zonder blikken of blozen een Jood aan te geven om vervolgens naar huis te gaan voor het avondeten met familie. Het vervoer en daarna de moord van de Joodse Nederlanders werd gefinancierd met het geld dat van de Joodse bevolking werd geroofd. De Joden hebben dus hun eigen ondergang betaald.

Zoals ik al zei: het is een verzameling van herinneringen en links die verwijzen naar mijn wortels en emoties. Mijn vader noemt de Shoah een aardbeving. Een ingrijpende gebeurtenis die als een rode draad door ons leven loopt en een blijvende invloed heeft op ons gedrag.

Gedurende de Duitse bezetting werden de Joden systematisch geplunderd en daarna vermoord. De kinderen die het overleefden, kwamen terug zonder vermogen, maar nog belangrijker, zonder herinneringen en/of de mogelijkheid om zichzelf te rehabiliteren of zelfs maar te weten wat hun verleden was. In het geval van mijn vader liet zijn voogd, de Rudelsheimstichting, hem een leven vol van leugens leiden door niets over zijn familie te vertellen. Hij dacht al die tijd dat hij een domme en arme wees was. De waarheid werd de oorlogswezen ontnomen.

Mijn vader heeft met zijn broer, als enige van zijn grote familie, de gruwelen van de Shoah overleefd. Eind vorige eeuw begon hij deze materie te onderzoeken en daarna gevochten voor de teruggave van de tekorten in het naoorlogse rechtsherstel – materiële waarde (geld) en immateriële waarde (excuses).

Hij schreef ook boeken over dit onderwerp. Een onderwerp waar niet vaak over wordt gesproken, want wie praat over geld en eigendom waar er zoveel gruweldaden hebben plaatsgevonden? Maar dat is nu precies de context. Het is onmogelijk om over één onderwerp de verschikkingen te praten zonder de gevolgen hiervan te bestuderen.



Mijn vader en zijn broer (3e en 2e van rechts) in het weeshuis Rudelsheimstichting (1948)

Mijn vader emigreerde naar Israël en stichtte hier een gezin en droeg veel bij aan het land met de hulp en steun van mijn kampioensmoeder. Toen we tijdelijk terug waren in Nederland om te studeren, brak de Jom Kippoeroorlog uit. Mijn vader aarzde niet en stapte in het vliegtuig om te vechten omdat zoals hij zei: 'Als je huis in vlammen opgaat, moet je helpen het vuur te blussen'. Dit zijn mijn wortels.

Mijn vader bewees aan iedereen dat hij slimmer was dan zijn opvoeders dachten en rijker met zijn kinderen en kleinkinderen dan men zich kon voorstellen. Mijn ouders: een bewonderenswaardig voorbeeld.



Mijn vader bij een project dat hij heeft ontwikkeld (1967). Van rechts naar links:
Mijn vader 2e, Ezer Weizman (President-to-be) 5e, Rechavam Ze'evi 6e,
Yitschak Rabin (Prime Minister-to-be) 7e en Shlomo Erell 8e

Voor meer informatie over dit aspect van de Shoah raad ik je aan zijn website <https://staal.bz> te bekijken en/of zijn boek(en) te lezen.

Nog een aanbeveling is zijn [Facebook-pagina](#) te delen met andere vrienden.

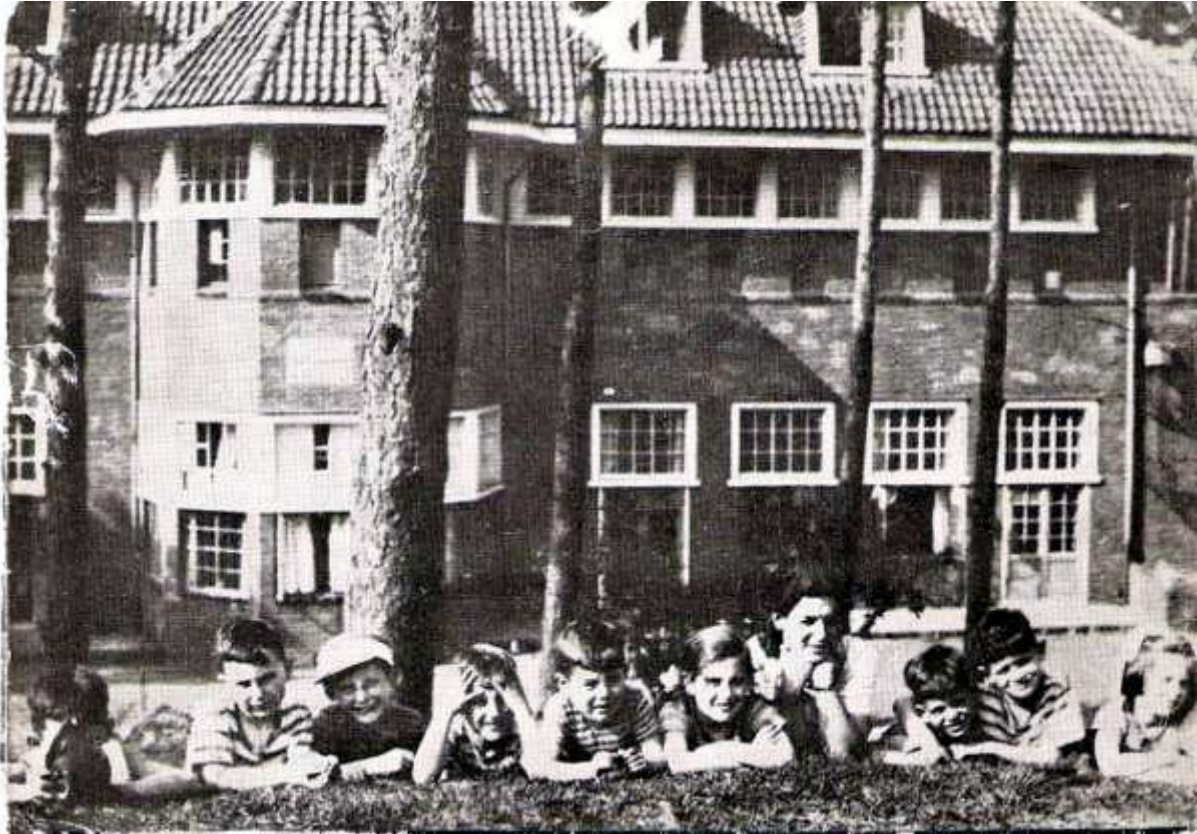


Mijn erfenis – een boek – zijn strijd

Door Hanneke Tinor-Centi

Archief Philip Staal

Terugkijkend op het leven van de inmiddels bijna 80-jarige Philip Staal, overvalt je een gevoel van treurnis. Verdriet om verloren ouders en een leven in Joodse weeshuizen. Staal heeft de Tweede Wereldoorlog overleefd maar de prijs was hoog.



Op 20 mei 1943 brengt een vrouw haar jonge neefjes, Philip en Marcel Staal, naar een veilig onderkomen. Hun ouders, Anna en Isaac, waren voornemens de dag erna onder te duiken. Die kans werd hen echter ontnomen; zij werden verraden, door de Duitsers opgepakt en op 11 juni 1943 in Sobibor vermoord.

Net als zovele andere Joodse kinderen die hun ouders verloren tijdens de Tweede Wereldoorlog, groeiden Philip Staal en zijn broer op in Joodse weeshuizen. Daar werd dan ook het vermogen beheert. De gelden verdwenen echter voor een groot deel en kwamen niet volledig in handen van de oorlogswezen terecht.

De jongens groeiden op en emigreerden om beurten naar Israël. Philip op zijn 22^{ste}; zijn broer woonde daar al sinds 1959. Philip ging in 1972 tijdelijk terug naar Nederland om Economie te studeren waarna hij, terug in Israël, zijn eigen bedrijf startte. De vele barre herinneringen lieten vooral Philip echter niet los en eind vorige eeuw besloot hij samen met Abraham Roet Platform Israël op te richten. Philip is, vanuit zijn rol als vertegenwoordiger van dit platform al sinds 1998 betrokken bij de onderhandelingen en verdeling van de Joodse tegoeden.

De manco's in het naoorlogse rechtsherstel (1945-1970), waaronder het feit dat nimmer werd onderzocht wat er met het vermogen van de vele oorlogswezen gebeurde, stoorde Philip waarop hij

besloot tot zijn eigen, diepgravende onderzoek. De resultaten publiceerde hij, gecombineerd met zijn eigen levenservaringen, in *Mijn erfenis*.

Wij werden in de gelegenheid gesteld de auteur van het belangwekkende boek *Mijn erfenis*, enkele vragen te stellen.

Allereerst brachten wij de viering van 75 jaar vrijheid ter sprake en vroegen Philip welk gevoel deze 'viering' bij hem oproept. Zijn antwoord komt met enige aarzeling: *"Ik weet niet wat ik daarop moet antwoorden. Wat valt er te vieren? Moet het gevierd worden dat de Minister President van Nederland na 75 jaar zijn excuses heeft aangeboden voor het aandeel van de Nederlandse overheid in de oplossing van het 'Joodse vraagstuk'? Moeten we vieren dat het Naoorlogse rechtsherstel nog steeds niet afgerond is? Hoe de Joden behandeld werden toen ze terugkwamen uit de kampen? Er valt voor ons niets te vieren. Ik ben dankbaar dat mijn onderduikmoeder, met gevaar voor eigen leven en dat van haar familie, het leven van zes Joodse kinderen heeft gered."*

Onze volgende vraag betreft het uitgebreide onderzoek van Philip waarbij hij veel misstanden aan het licht bracht. Dat resulteerde zelfs op enig moment tot een onderzoek waarbij een forensisch schriftexpert verklaart dat de volmacht, die door zijn broer Marcel getekend zou zijn, naar alle waarschijnlijkheid, vals was. Een zoveelste bewijs van 'gesjoemel'. Onze vraag: Buiten dat dat uiterst schokkend is, moet het jullie ook enorm boos hebben gemaakt. Je dient een claim in bij het Joods Maatschappelijk Werk. Hebben die het geld ooit uitgekeerd? Philip: *"Ik was niet kwaad. Ik was teleurgesteld dat we ook na de oorlog beroofd zijn van een deel van ons vermogen door geloofsgenoten. Joods Maatschappelijk Werk (JMW) heeft niets uitgekeerd naar aanleiding van onze claim. Ze hebben zelfs niet het fatsoen gehad om inhoudelijk te reageren op onze claim die gebaseerd is op mijn goed gedocumenteerde onderzoeksrapport *Be-Ezrath Ha-Jeled (Met de hulp van het kind)*. Bovendien heeft JMW in een rechtszaak, aangespannen door mijn broer en mij, om de fusie met de Joodse voogdijinstellingen te voorkomen (2004), zich beroepen op verjaring. Nog een teleurstelling."*



Er is in de afgelopen tijd veel aandacht geweest voor geroofd Joods vastgoed. Het is opvallend dat daarbij nauwelijks gewag wordt gemaakt van alle gelden die van de Joodse oorlogswezen werden geroofd. Wij vroegen Philip: Het mag jouw missie genoemd worden om juist dat aspect te behandelen. Wat moet er naar jouw mening gebeuren? Philip antwoordt: *"Inderdaad is er de laatste maanden, terecht, veel geschreven over de tekorten in het naoorlogse rechtsherstel van onroerende goederen. Graag leg ik uit hoe dit kon gebeuren: Het naoorlogse rechtsherstel was gebaseerd op Koninklijke Besluiten die door de Nederlandse regering in ballingschap in London waren opgesteld. Voor de*

uitvoering van deze besluiten werd, om de gewone rechter tegen overbelasting te beschermen, een bijzondere rechtspraak ingevoerd. Het rechtsherstel werd uitgevoerd door een speciaal voor dit doel opgerichte instantie 'de Raad voor het Rechtsherstel', die uit zes afdelingen bestond, te weten

Rechtspraak, Effectenregistratie, Beheer, Voorzieningen van Afwezigen, Voorzieningen voor Rechtspersonen en Onroerende Goederen.

Vier van deze zes afdelingen hielden zich min of meer aan het Koninklijk besluit E-100. De afdelingen effectenregistratie en onroerende goederen legden deze wet naast zich neer en boycotten hiermee het naoorlogse rechtsherstel (vanaf 1945 tot het begin van de jaren 1970). Voor deze twee onderdelen was het naoorlogse Wetsbesluit F-272 van 16 november 1945 in het leven geroepen. Maar de uitvoering en het toezicht op deze nieuwe wet werd uitbesteed juist aan die beroepsgroepen die wezenlijke rollen hadden vervuld bij het ontstaan van dat onrecht, waarbij je je waarlijk kunt afvragen of je daarmee niet 'de kat op het spek bindt'."

Op 2 juni 2005 werd de wezen-organisatie, waar Philip voorzitter van was, uitgenodigd voor een gesprek in het gebouw van de Irgoen Olei Holland (IOH) in Tel Aviv. Het zou een herhaling van zetten worden. JMW's standpunt bleek onveranderd; zij had e.e.a. slechts wat netter verpakt. Het gesprek onttaarde in een discussie waarbij de 'nette verpakking' al snel een farce blijkt. Met al zijn parate kennis weet Philip alle oneigenlijke argumenten te pareren. Van den Bergh (destijds voorzitter van JMW) komt niet veel verder dan van de broers Staal eisen dat zij uitspraken terugnemen, hetgeen zij vanzelfsprekend niet doen aangezien zij het bewijsbare gelijk aan hun kant hebben.

Philip constateert dat het tijd wordt dat JMW financieel en wetenschappelijk onderzocht wordt aangezien hij sabotage vermoed en zijn vermoeden zelfs met bewijzen kan staven. Wanneer Van den Bergh de sabotage in alle toonaarden ontkent weerlegt Philip e.e.a. met het feit dat het als zodanig is verwoord door Abraham Roet (destijds voorzitter Stichting Platform Israël) en beaamt door Hans Vuijsje (destijds (Algemeen directeur-Bestuurder JMW en adviseur van het Centraal Joods Overleg (CJO)). Laatstgenoemden zijn van mening dat het jongste rechtsherstel door zowel het CJO als Platform Israël ervaren werd als strijd tussen Joden en niet-Joden en onenigheid in eigen kring moest worden vermeden, hetgeen duidelijk maakt waarom er vanuit het Centraal Joods Overleg destijds niet op aangedrongen werd, bij de Commissie-Van Kemenade, die immers het hele rechtsherstel tegen het licht zou houden, ook de zaak van de Joodse oorlogswezen te laten onderzoeken.

Philip vraagt tenslotte aan Hans Vuijsje wat er werd bedoeld met 'onenigheid in eigen kring', terwijl het, bij de Commissie Scholten, ging om een wetenschappelijk onderzoek; om waarheidsvinding? Philip voegt de veronderstelling daaraan toe dat men de uitkomst van dit onderzoek feitelijk wel weet en dat er daarom vanuit Joodse kring niet op werd aangedrongen bij de Commissie Van Kemenade om dit gedeelte van het rechtsherstel te laten onderzoeken?' Een lang stilzwijgen luidt het einde van het gesprek in...

Ook Philip zwijgt een moment na deze terugblik die feitelijk te verbijsterend voor woorden is. Dit onderwerp behandelt Philip ook in zijn boek. Hij spreekt daarna de hoop en verwachting uit dat de aandacht die er momenteel is voor het geroofde onroerend goed van de Joden, een late, maar welkom, reactie is op *Mijn erfenis*. Wij delen die hoop van harte!

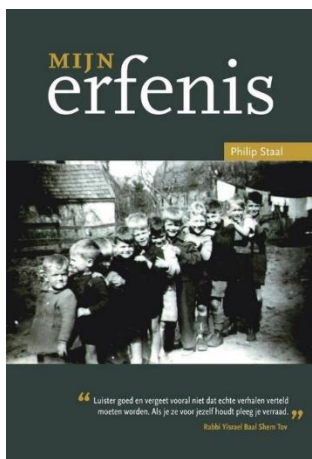
Tenslotte een vraag waar wellicht velen het antwoord op willen weten. Voor aanvang van dit interview vertelde Philip dat hij zijn strijd niet levert c.q. heeft geleverd om er zelf voordeel van te hebben. Wij vroegen hem: "Met het bereiken van wel resultaat ben jij tevreden ofwel wanneer kun je zeggen dat het al jouw inspanningen waard is geweest?"

Philip antwoordt: "Het uitgangspunt van de Joodse partijen bij de onderhandelingen met de overheid, verzekeraars, beurs en banken (eind vorige eeuw) was dat de overeenkomsten twee belangrijke elementen moeten bevatten namelijk morele restitutie in de vorm van excuses en materiële restitutie gebaseerd op historisch-financieel onderzoek.

Ik ben tevreden indien Joods Maatschappelijk Werk – de rechtsopvolger van de Joodse voorgedijinstellingen – in de spiegel kijkt en de bovenvermelde twee punten alsnog aanvaard en de Joodse oorlogswezen morele restitutie én materiële restitutie geeft.

JMW heeft dit principe echter al in 2004 verworpen door zich te beroepen op het recht van verjaring. Ook lichtte Joods Maatschappelijk Werk – in dezelfde rechtszaak – justitie bewust valselijk voor om de onverkwikkelijke feiten van hun voorgangers in nevelen te hullen. JMW heeft daarvoor ongetwijfeld goede redenen. Maar het blijft toch merkwaardig, aangezien deze stichting zich tegenover derden altijd op het standpunt stelt dat het moreel verwerpelijk is zich in kwesties over de Tweede Wereldoorlog te beroepen op verjaring. Het kan/zal toch niet waar zijn dat Joods Maatschappelijk Werk ‘met twee maten meet’: één voor de overheid en de financiële instituten en een andere voor zichzelf accepteert. Ziet JMW dan alleen de splinter in andermans oog....?”

Weinig hoop derhalve op een situatie waarin JMW op haar stelling terugkeert en doet wat zij moet doen. En toch, hoop doet leven...



Mijn erfenis wordt als paperback van 344 pagina's uitgegeven door Eburon onder ISBN-nummer 9789463011020 en als eboek onder ISBN-nummer 9789463011051.

